

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ		
ΤΜΗΜΑ	ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΤΜΗΜΑ ΕΙΔΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ «ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ ΤΗΣ ΑΓΩΓΗΣ: ΕΙΔΙΚΗ ΑΓΩΓΗ» (2ος Κύκλος Σπουδών)		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΒΥ6	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Β΄ - ΕΑΡΙΝΟ
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Διαφοροποιημένη διδασκαλία: Εφαρμογές σε άτομα με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων		6 ώρες διδασκαλίας ανά δεκαπενθήμερο	7,5
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης, γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	Γενικού Υποβάθρου, Επιστημονικής περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Κανένα		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Όχι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://www.sed.uth.gr/index.php/gr/studies-postgraduate/msc-special-education/2014-03-18-07-13-25		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

<p>Μαθησιακά Αποτελέσματα</p> <p>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.</p> <p>Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</p> <ul style="list-style-type: none"> • Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης • Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β • Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων
<p>Το συγκεκριμένο μάθημα στοχεύει στην κατανόηση των γενικών αρχών του διαφοροποιημένου αναλυτικού προγράμματος, και αναλύονται άξονες που αφορούν στο μαθητή, στο αναλυτικό πρόγραμμα και στο μαθησιακό περιβάλλον. Επίσης γίνεται αναφορά με παραδείγματα στα ζητήματα της αξιολόγησης στη διαφοροποιημένη διδασκαλία και αναλύονται στρατηγικές διδασκαλίας μέσω βίντεο και μελετών περίπτωσης. Η έννοια της διαφοροποίησης συνδέεται με σημαντικές περιοχές της συνεκπαίδευσης, για παράδειγμα RtI – όπως επίσης και με βασικές έννοιες του Καθολικού Σχεδιασμού (Universal Design). Τέλος, στα πλαίσια του μαθήματος παρουσιάζονται προσαρμογές διδασκαλίας για την εκπαίδευση των παιδιών με αναπηρίες ή/και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες, όπως αυτές</p>

διαμορφώνονται και προσδιορίζονται από τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά κάθε κατηγορίας, έτσι ώστε να αναδειχθούν οι συγκλίσεις και αποκλίσεις των εκπαιδευτικών παρεμβάσεων μέσα σε τυπικά και μη-τυπικά περιβάλλοντα μάθησης.

Αναμενόμενα μαθησιακά αποτελέσματα αποτελούν οι παρακάτω ενέργειες από την πλευρά του/της φοιτητή/τριας. Πιο συγκεκριμένα αναμένεται:

Σε επίπεδο γνώσεων:

- να γνωρίζουν τους βασικούς άξονες ανάλυσης της διαφοροποίησης σε μικρο- και μακρο- επίπεδο
- να γνωρίζουν στοιχεία καθολικού σχεδιασμού στη μάθηση
- να γνωρίζουν χαρακτηριστικά της ανταπόκρισης στην παρέμβαση (Responsiveness to Intervention ή RtI)
- να μάθουν να διαφοροποιούν περιεχόμενο, διαδικασίες, και μαθησιακό περιβάλλον

Σε επίπεδο ικανοτήτων:

- να βρίσκονται σε θέση να προγραμματίζουν και να σχεδιάζουν τη δομή μιας διαφοροποιημένης διδασκαλίας
- να μπορούν να εφαρμόζουν αρχές διαφοροποιημένης αξιολόγησης σε διάφορα εκπαιδευτικά πλαίσια όπου συνεκπαιδούνται μαθητές/τριες με και χωρίς αναπηρίες και/ή ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες

Σε επίπεδο στάσεων:

- να συνειδητοποιήσουν ότι η διαφοροποιημένη διδασκαλία δεν πρόκειται απλά για ένα σύνολο τεχνικών και στρατηγικών
- να αποδεχτούν ότι οι κλίσεις, τα ενδιαφέροντα και οι δυσκολίες του κάθε παιδιού αποτελούν πρωτογενές υλικό για το σχεδιασμό μιας διαφοροποιημένης διδασκαλίας
- να συνειδητοποιήσουν ότι ο ρόλος της προσβασιμότητας στη διαφοροποίηση και η προετοιμασία του εκπαιδευτικού αποδεχτούν εχέγγυα για τη διαδικασία της συνεκπαίδευσης

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας

και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

.....

Άλλες...

.....

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
- Λήψη αποφάσεων
- Αυτόνομη εργασία
- Ομαδική εργασία
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Σχεδιασμός και υλοποίηση διαφοροποιημένων προγραμμάτων παρέμβασης ή/και διαφοροποιημένης διδασκαλίας με βάση τη διαδικασία διαμορφωτικής αξιολόγησης

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

<ul style="list-style-type: none"> • Προσβασιμότητα στο Αναλυτικό Πρόγραμμα – Διαφοροποίηση, στόχοι και σκοποί. • Το μαθησιακό περιβάλλον. • Προσαρμογές εκπαιδευτικού υλικού σε διάφορα γνωστικά αντικείμενα. • Διαφοροποίηση περιεχομένου, διαδικασίας, παραγωγής και επίδειξης του προϊόντος • Διαφοροποίηση μαθησιακού περιβάλλοντος • Διαφοροποιημένη Διδασκαλία: Τύποι μάθησης – Τύποι νοημοσύνης – Συναισθηματική νοημοσύνη και εκπαιδευτική πράξη • Εφαρμογές και αναλύσεις βίντεο • Εφαρμογές του καθολικού σχεδιασμού μάθησης

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ – ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</p>	Πρόσωπο με πρόσωπο	
<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</p>	Χρήση Ηλεκτρονικού Υπολογιστή στη διδασκαλία με προβολή διαφανειών, βίντεο κλπ. Χρήση Τ.Π.Ε. στην επικοινωνία με τους φοιτητές	
<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</p> <p>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS</p>	<p>Δραστηριότητα</p>	<p>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</p>
	Διαλέξεις	36
	Ασκήσεις Πεδίου	24
	Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας	100
	Εργαστηριακού τύπου ασκήσεις	12
	Συγγραφή εργασίας	38
	Σύνολο Μαθήματος	210
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</p> <p>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</p> <p>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<p>Γλώσσα Αξιολόγησης: Ελληνική</p> <p>Μέθοδοι αξιολόγησης</p> <p>A. Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής σε συνδυασμό με Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, και</p> <p>B. Γραπτή Εργασία</p> <p>Τα κριτήρια αναφέρονται στον οδηγό σπουδών και στο eclass. Επίσης αναλύονται και κατά τη διάρκεια των μαθημάτων. Η συνολική αξιολόγηση χαρακτηρίζεται ως διαμορφωτική</p>	

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Gregory, G. H. & Chapman, C. (2007). *Differentiated instructional strategies. One size doesn't fit all*. California: Corwin Press.
- Rowland, C., & Fried-Oken, M. (2010). Communication Matrix: A clinical and research assessment tool targeting children with severe communication disorders. *Journal of pediatric rehabilitation medicine*, 3(4), 319-329.
- Taylor, K. & Preece, D. (2010). Using aspects of the TEACCH structured teaching approach with students with multiple disabilities and visual impairment: Reflections on practice. *British Journal of Visual Impairment*, 28, 244- 258
- Tomlinson, C. A. & Eidson, C. C. (2003). *Differentiation in practice: A resource guide for differentiating curriculum, grades 5-9*. Alexandria, VA: ASCD.
- Tomlinson, C. A. & Strickland, C. A. (2005). *Differentiation in practice: a resource guide for differentiating curriculum, grades 9-12*. Alexandria, VA: ASCD.
- Tomlinson, C. A. (2000a). Differentiated instruction: Can it work? *The Education Digest*, 65(5), 25-31.
- Tomlinson, C. A. (2000b). Reconcilable differences? Standards-based teaching and differentiation. *The Educational Leadership*, 58(1), 6-11.
- Tomlinson, C. A. (2000c). Differentiation of instruction in the elementary grades. Eric Digest. Διαθέσιμο στο: <http://ceep.crc.uiuc.edu/eearchive/digests/2000/tomlin00.pdf>.
- Tomlinson, C. A. (2001). *How to differentiate instruction in mixed ability classrooms*. Alexandria, VA: ASCD.
- Tomlinson, C. A. (2005). Grading and Differentiation: Paradox or Good Practice? *Theory Into Practice*, 44(3), 262-269.
- Tomlinson, C., Brighton, C., Hertberg, H., Callahan, C., Moon, T., Brimijoin, K., Conover, L. A., & Reynolds, T. (2003). Differentiating instruction in response to student readiness, interest, and learning profiles in academically diverse classrooms: A review of literature. *Journal for the Education of the Gifted*, 27(2-3), 119-145.
- Αργυρόπουλος, Β. (2013). Διαφοροποίηση και Διαφοροποιημένη Διδασκαλία: Θεωρητικό Υπόβαθρο και Βασικές Αρχές. Στο Σ. Παντελιάδου & Α. Φιλιππάτου (Επιμ.), *Διαφοροποίηση της διδασκαλίας: θεωρητικές προσεγγίσεις και εκπαιδευτικές πρακτικές* (σσ. 27-59). Αθήνα: Εκδόσεις Πεδίο.
- Ιωαννίδου-Κουτσελίνη, Μ. (2020). Διαφοροποίηση της διδασκαλίας και της μάθησης: Δυσκολίες και παρανοήσεις. Διάλογοι! Θεωρία και πράξη στις επιστήμες αγωγής και εκπαίδευσης, 6, 12-29. doi: 10.12681/dial.25544.
- Παντελιάδου, Σ. & Φιλιππάτου, Α. (Επιμ.), *Διαφοροποίηση της διδασκαλίας: θεωρητικές προσεγγίσεις και εκπαιδευτικές πρακτικές*. Αθήνα: Εκδόσεις Πεδίο.
- Παπαδημητρίου, Β. (2023). Σενάριο διαφοροποίησης της διδασκαλίας του ποιήματος Kuro Siwo σε τάξη που φοιτά μαθητής με διάγνωση συνδρόμου Asperger. Στο Α. Τσέκου, Α. Κατσαμάγκος, Α. Παπαδοπούλου & Ξ. Φουλίδη. Πρακτικά του Διεθνούς Εκπαιδευτικού Συνεδρίου με τίτλο «Αναλυτικά Προγράμματα: Θεωρία και Πράξη/ Curricula: Theory and Practice» (τόμος Γ, σσ. 115-125). ΔΔΕ Δυτικής Αττικής: Ελευσίνα. ISBN 978-618-86443-

7-3. <https://dide-dytik.att.sch.gr/praktika-diethnous-synedriou-analytika-programmata-theoria-kai-praxi/>

Παπαζαφείρη, Μ., & Αργυρόπουλος, Β. (2021). Επαγγελματίες και παιδιά με πολλαπλές αναπηρίες ή τυφλοκώφωση: σύγχρονες προκλήσεις και προτάσεις. *Επιστήμες της Αγωγής*, 2, 177-197.

Παπαζαφείρη, Μ. & Αργυρόπουλος, Β. (2021). *Παιδιά με σοβαρά προβλήματα όρασης και πολλαπλές αναπηρίες ή τυφλοκώφωση: Η πολυκριματική θεώρηση της αφής στην εκπαιδευτική αξιολόγηση και παρέμβαση*. Αθήνα: Εκδόσεις Πεδίο.

<https://prosvasimo.iep.edu.gr/el/odhgoi-diaforopoihshs-159>

(6) ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΕΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

	Όνοματεπώνυμο	Βαθμίδα/Τμήμα	Στοιχεία Επικοινωνίας
Υπεύθυνος/η Διδάσκων Μαθήματος	Βασίλειος Αργυρόπουλος	Αν. Καθηγητής/ΠΤΕΑ	Τηλ.: 2421 07 4860 E-mail: vassargi@uth.gr
	Βασίλειος Παπαδημητρίου	Εκπαιδευτικός Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης	Τηλ. - E-mail: papadimitriou@uth.gr
	Μαρία Παπαζαφείρη	Προσωπικό ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ/	Τηλ. - E-mail: papaza@uth.gr

(7) ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΑΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΔΙΔΑΚΤΕΑΣ ΎΛΗΣ

Ημερολογιακός Σχεδιασμός Διδακτέας Ύλης		
Ημερομηνία	Διδάσκων/ουσα	Τίτλος Θεματικής Ενότητας
17/2/2024	Βασίλειος Αργυρόπουλος	Διαφοροποίηση: Καθορισμός Πλαισίου και Ανάλυση Περιεχομένου
1/3/2024	Βασίλειος Αργυρόπουλος	Σχεδιασμός διαφοροποιημένης διδασκαλίας: προσεγγίσεις και παραδείγματα
22/3/2024	Βασίλειος Αργυρόπουλος	Διαφοροποίηση της διδασκαλίας για μαθητές/τριες με αναπηρία όρασης
5/4/2024	Βασίλειος Παπαδημητρίου	Διαφοροποιημένη διδασκαλία σε τάξεις που φοιτούν μαθητές με αναπτυξιακές διαταραχές ή/και μαθησιακές δυσκολίες
19/4/2024	Μαρία Παπαζαφείρη	Διαφοροποίηση της διδασκαλίας για μαθητές/τριες με οπτική αναπηρία και πολλαπλές αναπηρίες ή τυφλοκώφωση
24/5/2024	Βασίλειος Αργυρόπουλος	Διαφοροποιημένη διδασκαλία και τεχνολογίες: παραδείγματα και εφαρμογές